

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نگاهی به چین از درون

(خاطرات جواد منصوری)

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: منصورى، جواد، ۱۳۲۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: نگاهی به چین از درون/خاطرات جواد منصورى؛ ویراستار مسعود منشورى.
مشخصات نشر	: تهران: فرهنگ صبا، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهرى	: ۳۹۳ص: عکس (رنگى).
شابک	: ۲۵۰۰۰۰ ریال ۷-۸۶-۶۲۳۶-۶۲۲-۹۷۸:
وضعیت فهرست نویسى	: فیا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۳۹۳.
موضوع	: منصورى، جواد، ۱۳۲۴ --- خاطرات
موضوع	: دیپلمات‌ها -- ایران -- خاطرات
موضوع	: Diplomats -- Iran -- Diaries
موضوع	: سفارتخانه‌ها و کنسولگری‌ها -- ایران -- کارکنان
موضوع	: Diplomatic and consular service -- Iran -- Employees
موضوع	: ایران -- روابط خارجى -- چین
موضوع	: Iran -- Foreign relations -- China
موضوع	: چین -- اوضاع اجتماعى -- قرن ۲۱م.
موضوع	: China -- Social conditions -- ۲۱st century
موضوع	: چین -- سیاست و حکومت -- قرن ۲۱م.
موضوع	: China -- Politics and government -- ۲۱st century
موضوع	: چین -- روابط خارجى -- ایران
موضوع	: China -- Foreign relations -- Iran
رده بندى کنگره	: ۱۶۷-DSR
رده بندى دیوبى	: ۰۸۳۰۹۲/۹۵۵
شماره کتابشناسى ملی	: ۱۴۲۳۸۸
اطلاعات رکورد کتابشناسى:	: فیا

ناشر : انتشارات فرهنگ صبا
زیر نظر : گروه تاریخ شفاهی رسانه نوید صبح
عنوان کتاب : نگاهی به چین از درون
تالیف : جواد منصورى
ویراستار : مسعود منشورى
طراحی جلد : مسعود منشورى
چاپ و صحافى : عرفان
نوبت چاپ : اول - ۱۴۰۰
تیراژ : ۱۰۰۰ جلد
قیمت : ۲۵۰۰۰۰ تومان
شابک : ۷-۸۶-۶۲۳۶-۶۲۲-۹۷۸

سخنی با خوانندگان :

بسمه تعالی

گروه تاریخ شفاهی رسانه نوید صبح پس از انتشار دو جلد «دایره المعارف سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران - دیپلمات های ارشد» و کتاب «دیپلماسی اقتصادی و فرصت های پیش رو» از انتشار کتاب «آمریکای لاتین در دوره استعماری: آمریکای قبل از کلمبوس و دوره فاتحین»، کتاب «نامه ای به خدا»، کتاب «شام آخر چائوشسکو» و «فرهنگ جامع دیپلماتیک» حمایت نمود و بزودی کتب جدیدی نیز منتشر خواهد شد.

طی سه سال گذشته بیش از هزار مستند ویدیویی برخط با همکاری گروه تاریخ شفاهی سیاست خارجی و با حضور بیش از دویست نفر از سفرای و معاونین وزرای امور خارجه در رسانه نوید صبح منتشر شده است. و در ادامه سیاست تولید محتوا و ثبت تاریخ چهار دهه سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران، کتب سفر و دیپلمات های ارشد کشور جهت بهره مندی آیندگان مورد ثبت و ضبط قرار می گیرد.

مسعود منشوری

مدیر مسئول و مدیر گروه تاریخ شفاهی رسانه نوید صبح

فهرست مطالب

۳	 سخنی با خوانندگان
۲۱	 مقدمه مولف
۲۵	 فصل اول: مقدمات مأموریت
۲۵	 پیشنهاد سفارت در چین
۲۷	 مقدمات پذیرفتن مأموریت
۲۸	 پذیرفتن سفارت در چین
۲۹	 ملاقات و مذاکره با آقای وردی‌نژاد
۳۲	 ملاقات با مدیران وزارت خارجه
۳۵	 ملاقات و مذاکره با آقای ولایتی
۳۶	 پذیرش (اگرمان) دولت چین
۳۷	 مذاکره با معاون اداری و مالی
۳۷	 جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی
۳۸	 اولین ملاقات و مذاکره با سفیر چین
۳۹	 ملاقات با معاون بین‌الملل وزارت نفت
۴۱	 ملاقات با آقای "بروجردی"
۴۲	 جلسه انجمن دوستی ایران و چین
۴۴	 ملاقات با وزیر نفت
۴۵	 ملاقات با آقای "هاشمی رفسنجانی"
۴۵	 مذاکره با آقای سید عباس عراقچی
۴۶	 ملاقات با رئیس‌جمهور
۴۸	 مذاکره با وزیر امور خارجه
۵۰	 مذاکره با آقای مهدوی‌پور
۵۲	 بحثی از روابط اقتصادی
۵۳	 ملاقات با وزیر دفاع
۵۴	 سفر به چین

۵۹	فصل دوم: چین در یک نگاه
۵۹	فرصت‌ها و امکانات چین
۶۱	منطقه ویژه هنگ کنگ
۶۳	منطقه ویژه ماکائو
۶۳	تایوان
۶۴	اسلام در چین
۶۵	نظری به تاریخ معاصر چین
۶۸	چالش‌های پیش روی چین
۷۲	چند دیدار در یک روز
۷۴	ضیافت افطار سفیر عمان
۷۴	شرکت در مراسم روز ملی چین
۷۶	ضیافت تیم ملی کشتی در سفارت
۷۶	اولین جلسه با هیأت مدیره کنون دانشجویان ایران
۷۷	مصاحبه با شبکه تلویزیونی SUN TV
۷۹	مذاکره با مدیرعامل شرکت فدرال آسیا
۷۹	"بازدید از شهر متنوعه"
۸۰	سفر به استان "این چیان"
۸۲	جلسه فوق‌العاده پیرامون مسأله هسته‌ای
۸۷	جلسه سفرا با ریاست جمهوری
۸۸	مذاکره برای خرید وسایل نقلیه
۹۰	مذاکره با چند مدیرعامل
۹۲	تأسیس دفتر صدا و سیما در پکن
۹۴	تماس تلفنی آقای احمدی نژاد
۹۵	دیوار چین
۹۵	اجلاس چین و آفریقا
۹۶	ملاقات با مدیر کل خاورمیانه
۹۷	انتخابات نمایندگان مجالس آمریکا
۹۹	ملاقات با وزیر خارجه چین
۹۹	مراسم تقدیم استوارنامه

فصل سوم: آغاز رسمی سفارت	۱۰۳
نظام سیاسی - اجتماعی	۱۰۳
حزب کمونیست چین	۱۰۳
ریاست جمهوری	۱۰۴
شورای دولتی	۱۰۴
کنگره ملی خلق	۱۰۶
کنفرانس مشورتی - سیاسی خلق	۱۰۷
ب) ساختار اقتصادی	۱۱۰
سرمایه‌گذاری خارجی در چین و سرمایه‌گذاری چین در سایر مناطق	۱۱۲
مناطق ویژه اقتصادی	۱۱۲
بنادر آزاد تجاری	۱۱۳
ج) ویژگی‌های فرهنگی	۱۱۳
وضعیت رسانه‌ها در چین	۱۱۴
شرکت در جلسه برنامه‌ریزی «اکسپو ۲۰۱۰ شانگهای»	۱۱۵
ملاقات با مدیرعامل شرکت "گلدن سورس"	۱۱۷
مذاکره با مدیرعامل شرکت "اسفیکو"	۱۲۰
بازدید از مرکز تحقیقات دانشگاه شانگهای	۱۲۳
ملاقات با شهردار شانگهای	۱۲۴
ساختار دولت چین	۱۲۴
دبدار با نخست وزیر چین	۱۲۷
ملاقات با مسئولان انجمن اسلامی چین	۱۲۸
ناهماهنگی در روابط خارجی	۱۳۰
ملاقات با آقای ولایتی	۱۳۰
ملاقات با آقای متکی	۱۳۰
ملاقات با سفیر چین	۱۳۲
بازدید هیأت حزب مؤتلفه از پکن	۱۳۴
سفر آقای ایزدی به مغولستان	۱۳۶
برگزاری اولین جلسه هماهنگی نمایندگی‌های ج.ا.	۱۳۶
مقدمات سفر آقای علی لاریجانی به پکن	۱۳۷
صنعت آلومینیوم و تحریم	۱۳۷

مقدمه مولف

قرن چهاردهم هجری شمسی - تقریباً برابر با قرن بیستم میلادی - که اکنون در حال گذراندن آخرین دهه آن می‌باشیم، جهان شاهد تحولات بزرگی بود که مشابه آنها در تاریخ قرون جدید کم‌نظیر یا بی‌نظیر بوده است. پیدایش مکاتب جدید، دولت‌ها و قدرت‌های بزرگ، مبارزات مردمی و انقلاب‌های دگرگون‌کننده، شخصیت‌های تأثیرگذار و پیشرفت‌های خیره‌کننده در علوم و فنون گوناگون، چهره جهان را کاملاً تغییر داد. فهرست تغییرات بزرگ این قرن طولانی، عجیب و حیرت‌آور است.

یکی از این انقلاب‌ها و تحولات که توجه جهانیان را به خود جلب کرد انقلاب بزرگ مارکسیستی در چین و در ادامه آن سیاست‌ها و اقدامات اصلاح‌طلبانه - که در واقع خود انقلاب دیگری بود - و تغییر وضعیت و نقش منطقه‌ای و بین‌المللی آن می‌باشد.

دگرگونی اوضاع داخلی و موقعیت این کشور بسیار عمیق و متفاوت از گذشته است. به طوری که "چین جدید" پدیده‌ای که باید آن را از نو شناخت. کشوری که در ابتدای قرن بیستم مستعمره‌ای عقب‌مانده، شکست خورده و تقسیم شده میان قدرت‌های بزرگ بود، در ابتدای قرن بیست و یکم قدرتی تأثیرگذار در صحنه بین‌المللی که در حال خلق تمدنی جدید با سیاست‌های ویژه و مورد توجه تمامی دولت‌های بزرگ و کوچک جهان شده است. در حالی که قدرت‌های بزرگ استعماری یکی پس از دیگر درگیر چالش‌های گسترده و تضادهای شدید داخلی می‌شوند، اقتصاد، فرهنگ، سیاست و تفکر و زبان چینی به تدریج به عرصه‌های فعال و تأثیرگذار تبدیل شده‌اند. بررسی و تحقیق پیرامون فرهنگ و تمدن، روحیات و خلیات، ساختارها و اهداف، چگونگی و علل رشد سریع و رویکردهای آینده

دولت چین، از مسائل و موضوعات مهمی است که در تمامی مراکز و مؤسسات مطالعاتی و علمی مورد توجه قرار گرفته است.

چین‌شناسی، آموزش زبان و ادبیات چینی، آشنایی با دستاوردها و شخصیت‌های تأثیرگذار، برقراری ارتباطات فعال با ملت و دولت چین، از ابتدای قرن بیست و یکم به سرعت در حال افزایش است. موضوعاتی تحت عنوان "ابر قدرت آینده"، "امپراطوری تولید و ثروت"، "کارخانه دنیا"، "ارزدهای بیدار" و هر یک نشان دهنده یکی از ابعاد و جنبه‌های این پدیده نوظهور می‌باشد.

در سال‌های اخیر تعداد زیادی مؤسسات پژوهشی با هدف "چین‌شناسی" تأسیس شده و هزاران دانشجو و محقق برای مطالعات و آموزش در زمینه‌های گوناگون به این کشور رفته‌اند. اما در ایران مراکز زیربسط و مسئول تلاش در خور و شایسته‌ای نداشته‌اند. به طوری که تعداد چین‌شناسان و کسانی که به زبان و ادبیات، تاریخ و فرهنگ این سرزمین تسلط علمی و تخصصی داشته‌اند بسیار کم می‌باشد. هنوز هم ما از طریق غربی‌ها اطلاعات مربوط به چین را می‌گیریم و می‌آموزیم! اگر چه در سال‌های اخیر اقداماتی انجام شده ولی نسبت به اهمیت موضوع و ابعاد آن کافی نمی‌باشد. همچنان که متأسفانه در چین هم اطلاعات مرتبط به ما را از طریق رسانه‌های غربی می‌گیرند، در نتیجه عده‌ای ما را در مجموعه کشورهای عربی و یا شبیه افغانستان می‌دانند!

اروپا و آمریکا علیرغم تلاش‌ها و اقدامات گسترده برای جلوگیری از قدرت گرفتن چین، به خوبی می‌دانند که در دهه ۲۰ قرن بیست و یکم، این کشور از نظر اقتصادی قدرت اول دنیا خواهد بود و از لحاظ سیاسی و فرهنگی موقعیت ویژه‌ای خواهد داشت.